

Da je “tačka na projekat Jadar” bilo samo predizborno obećanje i da Rio Tinto ne namerava da ode i odustane od izgradnje rudnika u zapadnoj Srbiji, stanovnici ovog kraja i članovi Udruženja Ne damo Jadar, ukazivali su od početka godine. Ako je i bilo onih koji su poverovali rečima premijerke Ane Brnabić, da se od izgradnje rudnika odustalo, nedavne izjave nove ministarke rudarstva i energetike Dubravke Đedović, jasno su stavile do znanja da priča o litijumu u Srbiji, možda ima svoj nastavak.

Ministarkine reči da “sve zemlje koje imaju neki prirodni resurs, a ne iskorišćavaju ga, su na gubitku” i da “Srbija ima sreću što leži na rezervama jako bitnog minerala”, potvrdile su da Rio Tinto najverovatnije ostaje.

Zlatko Kokanović, potpredsednik Udruženja građana “Ne damo Jadar”, smatra da je nova ministarka postavljena na ovu funkciju da “pogura projekat”, ali da to neće moći.

“Ovo je pokazatelj da je Vlada Srbije, zapravo vlada Rio Tinta i da Srbijom vladaju strane sile, američke, engleske, kanadske i australijske, a svi lobisti koji guraju projekat, to ne rade za džabe”, kaže Kokanović.

Ističe da se slaže sa ministarkom da je svaka država koja ne iskoristi svoje prirodne resurse na gubitku.

“Mi imamo poljoprivredno zemljište i dosta vode, što je resurs koji je najveće bogatstvo za onoga ko ga poseduje, jer budućnost sveta su hrana, voda i vazduh”, isitiče sagovornik Danasa.

Smatra da, kada bi država podelila poljoprivrednim domaćinstvima novac koji planira da uloži u prijekat, to bi joj se desetostruko vratilo.

“Da se naša dolina pretvori u plastenike, iskanališe i uradi ukurupnjavanje poljoprivrednih parcela, mogli bi da proizvodimo i izvozimo zdravu, domaću, organsku hranu po basnoslovnim cenama, jer svetu nedostaje kvalitetne hrane”, objašnjava Kokanović.

Problem je, kako kaže, u tome što dražavi ne odgovaraju ljudi koji žive sami od svog rada i koji mogu slobodno da izreknu svoje mišljenje i stavove i da im se usprostive.

“Njima je cilj da građane spakuju u kaveze, u fabrike, i da svi zavise od tih kompanija, pa će morati da se povinuju i bukvalno postanu roblje”, kaže je Kokanović.

Da sreća nije u rudarstvu, navodi primere Bora, Majdanpeka, Smedereva i Zrenjanina.

“Pogledajte kako žive ljudi u mestima gde imaju rudnici. Možda su prve generacije, desetak godina po otvaranju rudnika živele lepo i prosperirale, zato ih sada njihovi unuci proklinju, jer su im ostavili ruglo i zagađenje”, kaže on.

Napominje da su Bor i Majdanpek gradovi sa najvećom stopom obolelih od kancera.

“Mi imamo u Loznici tri ekološke bombe, propalu Viskožu, Zajaču i jalovište “Stolice”, gde je 2014. godine bilo izlivanje antimona. U Zajači deca imaju olovo u krvi, a ova vlast nam je

dovela i kompanije Mint i Adijent”, podseća Kokanović.

Kaže da ove fabrike normalno posluju u Srbiji iako još uvek nemaju upotrebne dozvole.

“Imaju građevinske, ali nemaju upotrebne, jer nisu rešili sistem otpadnih voda, a javna je tajna u Loznici, da iz ovih fabrika neprerađene vode završavaju u Drini. Kada dođe do zagađenja Drine, tu su Sava i Dunav, i ostajemo bez pitke vode. Kada ostanemo bez vode, cela država je u problemu”, upozorava on.

Napominje da do novca može da se dođe na mnogo jednostavniji i bezazleniji način, bez zagađenja.

Poruka ministarici je, kaže, da se decidno izjasni da li je za ili protiv projekta Jadar.

“I da nam potvrdi da li je tačno da je državljanstvo Srbije dobila deset dana pre nego što je postala ministarka, i da li joj je muž jedan od konsultanata u Rio Tintu? Koliki patriota može da bude, pa da sa plate od 10.000 evra, dođe na 1.000 evra, ili se od nje, ipak, zauzvrat nešto očekuje”, pita Kokanović.

Nada se, kaže, da sve ovo ipak nije tačno i da će nova ministarka pomoći da se donese Zakon o trajnoj zabrani istraživanja i eksploatacije litijuma i bora na čitavoj teritoriji Republike Srbije.

Pred ministarkom pune ruke posla

Marijana Petković iz udruženja Ne damo Jadar, ističe da ministarka Đedović pre bilo koje odluke, treba da pročita zbornik Srpske akademije nauka i umetnosti (SANU) pod nazivom „Projekat Jadar - Šta je poznato?”

“Stučna javnost i Akademija nauka dali su svoj stav o ovom projektu, kao i Biološki fakultet koji je uradio studiju, ali koja nikada nije objavljena jer je negativna za Rio Tinto. Ministarka Đedović treba da razmotri zahteve koje je podneo Savez ekoloških organizacija Srbije (SEOS) i da radi u interesu građana, na šta je obavezuje i Ustav.

Zaključuje da su pred ministarkom pune ruke posla, kao i da narod neće dozvoliti da se bira između litijuma i vode, piše Danas.